

Vem löser allt
praktiskt och juridiskt
vid ett dödsfall?

Praktisk juridisk hjälp i en svår stund

När en människa dör uppstår många praktiska saker att ta itu med. Först och främst skall någon eller några förvalta boet, dvs ta hand om post, betala räkningar, säga upp abonnemang, m m. I många fall löser man det inom familjen men ibland finns varken tid eller ork för detta. Då kan man överlåta uppdraget till en boutredningsman, som en auktoriserad begravningsbyrå kan hjälpa till med eller be att tingsrätten utser en boutredningsman.

Bouppteckning

Nästa steg är att en bouppteckning som regel ska göras. Det skall ske inom tre månader från dödsdagen. En bouppteckning är en rättshandling och den fastställer vilka som är dödsbodelägare, efterarvingar och testamentstagare, vilka tillgångar och skulder som finns i boet m m. En bouppteckning kan vara mer eller mindre komplicerad. Har man själv inte de juridiska kunskaperna bör man ta hjälp med detta. En auktoriserad begravningsbyrå erbjuder dessa tjänster. Formulär för bouppteckning kan också beställas eller laddas ner från Skatteverkets hemsida. Det är viktigt att bouppteckningen görs på ett korrekt sätt då den kan ha stor betydelse i framtiden.

När boet inte har andra tillgångar än att de täcker kostnaden för begravningen och andra kostnader som hör samman med dödsfallet kan man i stället för en bouppteckning ansöka hos kommunen om att göra en dödsboanmälan. Det är kommunen som gör denna dödsboanmälan och den skall göras inom två månader från dödsfallet.

Om det finns en fastighet bland tillgångarna måste en bouppteckning alltid göras. Detsamma gäller om den döde hade stora skulder. Ett dödsbo kan också försättas i konkurs.

Bodelning och Arvskifte

Om boet består av flera dödsbodelägare skall ett arvskifte göras. Arvskiftet är en handling som reglerar hur arvet skall fördelas mellan delägarna. Handlingen ligger som grund för att bl a avsluta bankkonton, sälja eller omfördela fonder och aktier samt överföra en fastighet genom arv.

Finns make eller sambo skall som regel en bodelning göras först eller i samband med arvskiftet. Bästa hjälpen får man hos en auktoriserad boutredare. Observera att sambor inte ärver varandra enligt lag. Endast genom ett testamente kan sambor ärva varandra.

Brist i boet

När dödsboet inte har tillgångar som täcker alla skulder är det viktigt att inga betalningar görs efter dödsfallet. Se till att stoppa alla autogiron via bankkontot. Begravningskostnaderna är prioriterade och skall betalas före andra skulder, bortsett från skuld som har panträtt i tillgång i dödsboet, t ex en fastighet. När det inte finns medel till begravningskostnaderna har alla rätt att få hjälp, s k ekonomiskt bistånd, via kommunen. Kravet är att dödsbodelägare ansöker om bistånd och att inga andra skulder betalas innan begravningen är betald. Ta därför kontakt med kommunens handläggare av ekonomiskt bistånd före

besöket på begravningsbyrån och innan någon räkning betalas. Genom en korrekt hantering och förvaltning av dödsboet riskerar inte delägarna att bli betalningsansvariga för dödsboets skulder.

Att betala räkningar för ett dödsbo

Ta alltid kontakt med dödsboets bank och lyssna vilka rutiner de arbetar efter när det gäller betalningar av räkningar för dödsbo. Det kan skilja från bank till bank. Enligt Svenska Bankföreningens rekommendation från 1990 är praxis att "bankerna betalar ut medel från dödsbokonton redan innan bouppteckningen blivit inregistrerad för att täcka för dödsboet oundgängliga kostnader till exempel begravningskostnader och kostnader för hyra, el etc."

De flesta banker vill vänta med övriga utbetalningar men det kan skilja mellan banker. De flesta vill ha en kopia av bouppteckningen, i första hand en registrerad sådan men kan i vissa fall låta sig nöja med en kopia av en upprättad ännu ej registrerad bouppteckning.

Internetbanken stängs, privatgiro och plusgiro får inte användas. Betalningar för dödsbo skall göras över disk på bankkontor. E-fakturor som skickats ut efter att Internetbanken stängts kommer att avvisas och fakturan skickas då ut som pappersfaktura av fakturaställaren.

Ett bouppteckningsärende innehåller oftast följande moment:

- Kundmöte med upplägg av bouppteckningsakt
  - Framtagande av dödsfallsintyg med släktutredning
  - Genomgång av testamente och äktenskapsförord
  - Genomgång av bouppteckning efter tidigare avliden make/maka/sambo
  - Utskick av kallelser och ev delgivning av testamente
  - Bouppteckningsförrättning
  - Inhämta värde på fastighet/bostadsrättslägenhet/näringsverksamhet
  - Värdera ev andel i oskiftat dödsbo
  - Värdera lösöre
  - Anskaffa saldobesked och värdeintyg avseende banktillgångar och skulder
  - Att sammanställa alla uppgifter
  - Utskrift och kontroll av bouppteckningen
  - Underskrift av bouppteckningsförrättarna
  - Utskick till bouppgivare för underskrift
  - Sammanställa alla handlingar och lämna till Skatteverket för registrering
  - Återsända originalhandlingen till bouppgivaren efter registrering hos Skatteverket och kopior till övriga dödsbodelägare
-

Garantin för
rätt hjälp

Sveriges Begravningsbyråers Förbund (SBF) omfattar 400 auktoriserade begravningsbyråer vars personal genomgått en omfattande auktorisationsutbildning. En auktoriserad byrå är ansvarsförsäkrad och kontrollerad av SBF:s reklamationsnämnd.